

PEDAGOGLARDA KOMMUNIKATIV KO'NIKMALARNI RIVOJLANTIRISH TEXNOLOGIYALARI

Astanova Dilsuz Omonovna

Toshkent shahar Bektemir tumani 293-maktabning O'quv ishlari bo'yicha direktor o'rinbosari

<https://doi.org/10.5281/zenodo.7140400>

Annotasiya. Ta'lim jarayoni sifatini oshirish va o'quvchilarning o'quv ehtiyojlarini qondirishda o'z hamkasblari bilan AKTning turli vositalari yordamida muloqotni o'rnatish va hamkorlik qilish. O'qituvchilarning globaltarmoqdagi turli pedagogik hamjamiyatlari va ulardan ta'lim sifatini oshirishda foydalanish. Boshqalarning huquqlari va hissiyotlarini hurmat qilishga qaratilgan muloqot manerallari.

Kalit so'zlar: Crocodile Physics, Crocodile Technology, Crocodile Mathematics, Crocodile Chemistry va Crocodile ICT, Zoom dasturi, Telegramm, Stikerlar, Public Relations, Uzluksiz ta'lim.

ТЕХНОЛОГИИ РАЗВИТИЯ КОММУНИКАТИВНЫХ НАВЫКОВ У ПЕДАГОГОВ

Аннотация. Для повышения качества учебного процесса и удовлетворения образовательных потребностей студентов наладить общение и сотрудничество с коллегами с использованием различных средств ИКТ. Различные педагогические сообщества учителей в глобальной сети и их использование в повышении качества образования. Техники общения, направленные на уважение прав и чувств других людей.

Ключевые слова: Crocodile Physics, Crocodile Technology, Crocodile Mathematics, Crocodile Chemistry и Crocodile ICT, программа Zoom, Telegram, стикеры, связи с общественностью, непрерывное образование.

TECHNOLOGIES FOR DEVELOPMENT OF COMMUNICATIVE SKILLS IN EDUCATORS

Abstract. To improve the quality of the educational process and to meet the educational needs of students, establish communication and cooperation with colleagues using various ICT tools. Various pedagogical communities of teachers in the global network and their use in improving the quality of education. Communication techniques aimed at respecting the rights and feelings of others.

Keywords: Crocodile Physics, Crocodile Technology, Crocodile Mathematics, Crocodile Chemistry and Crocodile ICT, Zoom program, Telegram, Stickers, Public Relations, Continuing education

KIRISH

Bugungi kunning dolzarb masalalaridan biri bo'lgan ta'lim sohasidagi zamonaviy talablarga javob bera oladigan maqbul o'qitish tizimini, ta'limni kompyuterlashtirishni, keng ma'noda esa uni axborotlashtirib, o'rganish uchun zarur axborotni tanlash, uni ta'lim shakliga solish hamda bu axborotni o'quvchilarga yetkazish, ularni o'zlashtirish, malaka va ko'nikma hosil qilish davr talabidir.

TADQIQOT MATERIALLARI VA METODOLOGIYASI

Aynan shu maqsadda yangi axborot texnologiyalari va kompyuter dasturlaridan foydalanish, mutaxassislarning umumiy ma'lumoti va kasbiy tayyorgarligining sifatini oshirish uchun jahon andazalariga javob beruvchi texnologiyalarni ta'lim jarayoniga tatbiq etishish ham muhim ahamiyat kasb etadi. Uzluksiz ta'lim tizimida zamonaviy axborot texnologiyalarining

qo'llanilishi o'qitish jarayonida pedagogik mahoratni oshirish zarurati faol rivojlanayotgan pedagogik informatikaning shakllanishiga turtki bo'ldi. Mazkur strategik vazifalar bilan bir qatorda pedagogik informatika taktik yo'sindagi vazifalar, ta'limni axborot bilan ta'minlash, yangi texnologiyalar negizida individuallashtirilgan ta'lim metodikasini ishlab chiqish, o'quvchi va talabani kompyuter savodxonligini shakllantirish va takomillashtirish vazifalarini ham hal qiladi. Zamonaviy kompyuterlardagi grafik interfeys, sodda muloqot vositalari va boshqa imkoniyatlarning mavjudligi barcha soha mutaxassislariga kompyuter bilan qiyinchiliksiz muloqot qilish imkonini beradi.

TADQIQOT NATIJALARI

Shu nuqtai nazardan ta'lim jarayonida AKTda foydalanishda pedagogik dasturiy vositalardan biri bo'lgan Yenka (Yagona ilmiy konstruktor) dasturiy ta'minotidir. Ushbu dasturiy ta'minot Crocodile Clips kompaniyasining virtual laboratoriyasi majmui umumiy nomi bo'lib, fan va texnikalarning turli sohalaridagi jarayonlar va hodisalarni modellashtirish uchun mukammal uskunaviy vositadir. Uning tarkibiga kiruvchi Crocodile Physics, Crocodile Technology, Crocodile Mathematics, Crocodile Chemistry va Crocodile ICT dasturlari to'g'risida to'xtalib o'tamiz. Crocodile Physics- dasturi fizik jarayonlarni modellashtirish va fizikaning mexanika, elektr zanjirlar, optika va to'lqin hodisalari bo'limlariga oid tajribalar yaratish va kuzatish imkoniyatini beruvchi dasturdir. Fizik laboratoriya ikki qismdan iborat: elektrlash va magnetizm, optika va to'lqinlar.

Bu dastur fizik hodisalarni kuzatish, tajribalar o'tkazish va turli murakkablik darajasidagi jarayonlarni modellashtirish imkoniyatini beradi. Crocodile Technology- dasturidan barcha ta'lim muassasalarida "Elektr", "Elektrotexnika", "Sxemotexnika", "Elektr zanjirlar nazariyasi" fanlaridan qo'shimcha pedagogik dasturiy vosita sifatida keng foydalanishlari mumkin. Dastur elektron konstruktor bo'lib, u monitor ekranida elektr tuzilmalarini yig'ish jarayonini xuddi haqiqiy tajribadagi singari imitatsiya qilish, elektr kattaliklarni multimetrda (uch o'lchovli), ampermetr va voltmetrlarda o'lchash imkoniyatini beradi.

Crocodile Chemistry- dasturi orqali Mendeleev davriy jadvalida mavjud barcha elementlarning kimyoviy va fizik xususiyatlarini o'rganish mumkin. Bu dasturda kimyoviy moddalarning o'zaro reaksiyaga kirishish jarayonida molekulalarning dinamikasini kuzatish va kimyoviy jarayonlarni modellashtirish, turli reaksiyalarni o'tkazishda reaktivlarning rangi, moddalar ulushini, kimyoviy reaksiya formulalarni maxsus oynada ko'rish imkoniyati mavjud.

Crocodile ICT - dasturi – bu dastur yordamida informatika fanida dasturlash jarayonini, aniqroq qilib aytganda algoritmlash bo'limini o'quvchiga aniqroq yetkazib berish mumkin. Ob'yektga yo'naltirilgan dasturlashni o'qitishda juda qo'l keladigan Crocodile ICT ning oddiy interfeysi va blok sxemalari yordamida yaratilayotgan dastur orqali har bir buyruqni animatsiya ko'rinishda tasvirlash mumkin.

Zoom dasturining - Zoom Video Communications tomonidan ishlab chiqilgan. Bepul reja, bir vaqtning o'zida 100 ishtirokchiga imkon beradigan, 40 daqiqalik vaqt cheklovi bilan video chat xizmatini taqdim etadi. Foydalanuvchilar pullik rejaga obuna bo'lish orqali yangilanish imkoniyatiga ega, eng yuqori ko'rsatkich esa bir vaqtning o'zida 1000 kishiga qadar, 30 soatlik cheklov bilan. COVID-19 pandemiyasi paytida masofadan turib ishlash, masofaviy ta'lim va onlayn ijtimoiy aloqalar uchun Zoom-dan foydalanish sezilarli darajada ko'paygan. Ushbu o'sish Zoom-ni 477 million yuklab olish hajmida 2020 yilda dunyo bo'ylab eng ko'p yuklab olingan mobil qurilmalar orasida 5-o'rinni egallashiga olib keldi. 15 kishigacha video

ishtirokchilar bilan konferentsiyalarni o'tkazishi mumkin bo'lgan Zoomning beta-versiyasi 2012 yil 21 avgustda ishga tushirildi. 2013 yil 25 yanvarda dasturning 1.0 versiyasi har bir konferentsiyada ishtirokchilar sonining 25 ga ko'payishi bilan chiqdi. Birinchi oyning oxiriga kelib Zoom-ning 400 ming foydalanuvchisi bor edi, bu 2013 yil mayiga kelib 1 millionga etdi. COVID-19 pandemiyasi boshlangandan so'ng, 2020 yil fevralga qadar Zoom 2020 yilda 2,22 million foydalanuvchiga ega bo'ldi - undan ko'proq foydalanuvchi. 2019 yilda butunlay to'planib, kompaniyaning ulushi 35 foizga o'sdi. 2020 yil mart oyining bir kunida Zoom dasturi 2,13 million marta yuklab olingan bo'lsa 2020 yil aprel oyida Zoomda 300 milliondan ortiq kunlik yig'ilish qatnashchilari bo'lgan. Duo tasturining imkoniyatlari.

Google Duo - bu smartfonlar, kompyuterlar, planshetlar va aqlli displeylar uchun bepul dastur. "Duo" "ikki" degan ma'noni anglatadi, bu qo'ng'iroq paytida abonentlarning maxfiyligini ko'rsatadi. Guruh suhbatida qatnashadigan odamlar soni asta -sekin o'sib bormoqda. 2021 yilga kelib, Google bir vaqtning o'zida 32 kishiga video chat imkoniyatini kengaytirdi. Ilovaning xususiyatlari:

- oddiy interfeys, har qanday foydalanuvchi uchun tushunarli;
- tez ro'yxatdan o'tish; • Wi-Fi-dan mobil Internetga avtomatik o'tish;
- Internet tezligi past bo'lganda ovozi signalni saqlab qolish uchun qo'ng'iroq sifatini pasaytirish. Dastur ba'zi funktsiyalari bo'lmaganida boshqalardan farq qiladi. Masalan, Google Duo fayllarni almasha olmaydi, bu esa konferentsiyalar va boshqa ish jarayonlarini tashkil qilishni qiyinlashtirishi mumkin .

Telegramm dasturining imkoniyatlari. Telegram 2013 yilda Pavel Durovning eksperimental loyihasi sifatida "tug'ilgan". U MTProto shifrlangan aloqa texnologiyasini sinab ko'rishga qaror qildi, uning muallifi akasi Nikolay Durov edi. Durov bu texnologiya og'ir ish yukiga qanday dosh bera oladi, deb hayron bo'lgan. Bu deyarli barcha platformalarda mavjud bo'lgan dasturning birinchi versiyasi shunday paydo bo'ldi. Telegram ommalashib ketishidan oldin, kaft va munosib "xalq" messenjeri unvonini WhatsApp ushlab turardi, u hali ham butun dunyoda keng qo'llaniladi. Keyin Telegram eng yuqori yuklanishlarga yo'l ola boshladi.

Bu moment burilish nuqtasi edi. qachonki, bir kuni, 2014 yilning yozida, WhatsApp 4 soat yotardi. Keyin Pavel Durovning ilovasi 5 million martadan ko'proq o'rnatildi . U WhatsApp o'rnini bosadigan "messenjer" ga eng ko'p ishlatiladigan bo'ldi. O'sha yilning fevraligacha u 48 dan ortiq mamlakatlarda ishlatilgan. Telegram 2013 yilda Pavel Durovning eksperimental loyihasi sifatida "tug'ilgan". U MTProto shifrlangan aloqa texnologiyasini sinab ko'rishga qaror qildi, uning muallifi akasi Nikolay Durov edi. Durov bu texnologiya og'ir ish yukiga qanday dosh bera oladi, deb hayron bo'lgan. Bu deyarli barcha platformalarda mavjud bo'lgan dasturning birinchi versiyasi shunday paydo bo'ldi. Telegram ommalashib ketishidan oldin, kaft va munosib "xalq" messenjeri unvonini WhatsApp ushlab turardi, u hali ham butun dunyoda keng qo'llaniladi.

Keyin Telegram eng yuqori yuklanishlarga yo'l ola boshladi. Bu moment burilish nuqtasi edi. qachonki, bir kuni, 2014 yilning yozida, WhatsApp 4 soat yotardi. Keyin Pavel Durovning ilovasi 5 million martadan ko'proq o'rnatildi .

U WhatsApp o'rnini bosadigan "messenjer" ga eng ko'p ishlatiladigan bo'ldi. O'sha yilning fevraligacha u 48 dan ortiq mamlakatlarda ishlatilgan. Qanday foydalanish kerak? Telegram kanalga yagona nom yoki taxallus qo'yish Har bir foydalanuvchi o'zining telefon nomeri orqali ro'yxatdan o'tadi. Ro'yxatdan qanday o'tish to'g'risidagi maqolani shu yerdan o'qishingiz mumkin. Bundan kelib

chiqadiki, sizda kimning nomeri bo'lsa, faqat o'sha odam bilan aloqa qilishingiz mumkin. Bu esa ancha noqulayliklar keltirib chiqaradi, to'g'rimi? Shuning uchun messenjer ijodkorlari, yagona nom yoki nik yaratish mumkin bo'lgan funktsiya qo'shishgan. Bu sizning IDingiz hisoblanadi. Siz o'zingiz xohlagan nomni tanlab ro'yxatdan o'tishingiz mumkin. Sizning telefon nomeringiz yo'q odam mana shu nom orqali sizni izlab topishi mumkin. Stikerlar - Hozir bu so'z barchaga malum.

Bugungi kunda SMS va smayliklar bilan hech kimni hayron qoldira olmaysiz. Chunki, ular hozirda ancha eskirgan. Yozishmalarda o'z hissiyotlaringizni turli stiker yoki suratlar bilan ko'rsatishingiz mumkin.

MUHOKAMA

Gruxlar - Bir yoki bir nechta foydalanuvchilar bilan malumot almashish imkoniyati. Xat, rasm, video va boshqa fayllar yuborishingiz mumkin. Telegramda gruxlarning afzalliklari:

- Bir nechta odamlar bilan suhbat. Bir vaqtning o'zida 5 000 odam bilan yozishishingiz mumkin (super gruhlarda).

- Gruxga yangi qo'shilgan azolar butun yozishmalar tarixini o'qishi mumkin.

- Xeshteglar bilan xabarlarni birlashtirishingiz mumkin.

- Cheklanmagan miqdorda fayllar saqlashingiz mumkin.

- Yopiq gruxlar tuzish mumkin. O'qituvchilarning globaltarmoqdagi turli pedagogik hamjamiyatlari va ulardan ta'lim sifatini oshirishda foydalanish.

Yunesko Yunisef Corusero. PR (jamoatchilik bilan aloqalar)ni tashkil etish usullari. Ota-onalar bilan o'zaro munosabatlar. «Public Relations» (bundan buyon – PR, piar) iborasi ilk bor AQShning uchinchi prezidenti Tomas Jefferson tomonidan ishlatilgan. U 1807 yili «Kongressga yettinchi murojaati»da ushbu atamani birinchi marta qo'llagan. Bundan maqsad, o'sha davrda hukumatning jamoatchilik bilan aloqalarini davlat darajasiga ko'tarish, ilmiy-tashkiliy jihatdan yo'lga qo'yish edi. Yurtimiz mustaqillikka erishganidan buyon davlat boshqaruvi tizimida jamoatchilik bilan aloqalar amalda o'z samarasini ko'rsatmoqda. Buni har bir yetakchi tashkilot va muassasaning matbuot xizmati faoliyati misolida ham ko'rish mumkin. Jamoatchilik fikrini o'rganish barobarida jamoatchilikda fikr uyg'otish, jamoatchilik fikrini shakllantirish muhim o'rin tutadi. Bu hol demokratik o'zgarishlar yanada chuqurlashayotgan jamiyatimizda hayot voqeligiga aylanib bormoqda. Boshqalarning huquqlari va hissiyotlarini hurmat qilishga qaratilgan muloqot manerallari.

XULOSA

O'z huquqlarini ro'yobga chiqarayotganda boshqalarni huquqlarini hurmat qilish huquqiy madaniyat egasining madaniyatni yuqori darajada ekanligidan dalolat beradi. Jumladan ta'lim tizimida o'quvchi va o'qituvchi, o'qituvchi va o'qituvchi hamda rahbar va hodim munosabatlarida boshqalarning huquqlari va hissiyotlarini hurmat qilish yoki paymol qilish holatlarini ko'rishimiz mumkin. o'quvchi va o'qituvchi – munosabatlarida muloqotga kirishish jarayonida har ikki tomon ham huquqiy va psixologik jihatdan bir – birlarini hurmat qilishlari talab etiladi. Aks holda muloqot jarayonida nizoli vaziyatlar vujudga kelishi va bu esa har ikki tomonni bir-birlarini behurmat qilishga olib keladi. o'qituvchi va o'qituvchi- o'rtasidagi muloqotga kirishish jarayonida o'z man'faatlariga boshqalar hisobidan erishmaslik, boshqalarning his-tuyg'ularini hurmat qilish va hakovolar kiradi. Yuqoridagi fikr-mulohazalardan kelib chiqqan holda Pedagoglarda kommunikativ ko'nikmalarni rivojlantirish va takomillashtirish o'quvchilarning o'quv ehtiyojlarini qondirishda, AKTning turli vositalari yordamida samarali

muloqotni o'rnatish va hamkorlik qilishda o'z ifodasini topadi. Bu esa ta'lim jarayoni sifatini oshirish va rivojlantirishda muhim omil bo'lib hizmat qiladi

REFERENCES

1. Dzhuraev R. K., Karakhanova L. M. Model of the organization of research activities of 10th grade students in teaching physics and biology //International journal of discourse on Innovation, integration and education. – 2021. – T. 2. – №. 01. – C. 296-300.
2. Musokhonovna K. L. ICT-As a means of achieving new educational results in teaching natural disciplines in secondary schools //ACADEMICIA: An International Multidisciplinary Research Journal. – 2021. – T. 11. – №. 10. – C. 315-321.
3. Kharaxonova L. M. SPECIFIC ASPECTS OF MEDIA EDUCATION AND ITS USE IN HIGH SCHOOLS //Academic research in educational sciences. – 2021. – T. 2. – №. CSPI conference 3. – C. 278-284.